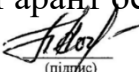

Міністерство освіти і науки України
Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

Кафедра публічного управління та підприємництва (№ 601)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Гарант освітньої програми

 Л. Л. Носач

« 31 » серпня 2022 р.

СИЛАБУС ОBOB'ЯЗKОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Макроекономіка

(назва навчальної дисципліни)

Галузь знань: 29 Міжнародні відносини

Спеціальність: 292 Міжнародні економічні відносини

Освітня програма: Міжнародна економіка

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Силабус введено в дію з 01.09.2022 року

Харків – 2022 р.

Розробник: Можевенко Т.Ю., к.е.н.
(прізвище та ініціали, посада, науковий ступінь та вчене звання)

(підпис)

Силабус навчальної дисципліни розглянуто на засіданні кафедри публічного управління та підприємництва (601)

Протокол № 1 від «31» серпня 2022 р.

Завідувач кафедри д.н. з держ. упр., проф.
(науковий ступінь та вчене звання)

(підпис)

В. Г. Ковальчук
(ініціали та прізвище)

Погоджено з представником здобувачів освіти:

(підпис)

Д. В. Дикун
(ініціали та прізвище)

1. Загальна інформація про викладача

Можевенко Тетяна Юріївна, к.е.н. З 2020 з року викладає в університеті наступні дисципліни: - макроекономіка;

- мікроекономіка;
- підприємництво;
- інфраструктура ринку;
- інноваційне підприємництво.

Напрями наукових досліджень: Економічне зростання, економічні цикли, підприємництво та реформи, пріоритетні напрями розвитку інфраструктури ринку в Україні.

2. Опис навчальної дисципліни

Семестр, в якому викладається дисципліна – 3 семестр.

Обсяг дисципліни:

4 кредити ЄКТС (120 годин), у тому числі аудиторних – 56 годин, самостійної роботи здобувачів – 64 годин.

Форми здобуття освіти: денна, дистанційна, заочна.

Дисципліна – обов'язкова.

Види навчальної діяльності – лекції, практичні заняття, самостійна робота здобувача.

Види контролю – поточний, модульний та підсумковий (семестровий) контроль (іспит).

Мова викладання – українська.

Необхідні обов'язкові попередні дисципліни (пререквізити) – мікроекономіка, політекономія.

Необхідні обов'язкові супутні дисципліни (кореквізити) – економіка підприємства; навчальна практика.

3. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: засвоєння економіко-теоретичних положень про механізм функціонування національної економіки в умовах ринку та основні критерії і принципи ефективного функціонування первинних суб'єктів ринкової системи господарювання, формування сучасного економічного мислення.

Завдання: вивчення економіки в цілому на макро- і глобальному рівнях, а також засвоєння основних положень сучасної теорії виробничої діяльності суб'єктів господарювання.

Після опанування дисципліни здобувач набуває наступні **компетентності:**

ЗК8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

СК3. Здатність виявляти особливості функціонування середовища міжнародних економічних відносин та моделей економічного розвитку.

СК4. Здатність обґрунтовувати особливості реалізації форм міжнародних економічних відносин на мега-, макро-, мезо- і мікрорівнях.

Очікується, що після опанування дисципліни здобувачами будуть досягнуті наступні **результати навчання** і він буде:

РН4. Систематизувати й упорядковувати отриману інформацію щодо процесів і явищ у світовому господарстві; оцінювати та пояснювати вплив ендогенних і екзогенних факторів на них; формулювати висновки і розробляти рекомендації з урахуванням особливостей національного і міжнародного середовища.

РН8. Розуміти, виділяти й описувати нові явища, процеси й тенденції глобального розвитку, механізми й інструменти реалізації економічної політики та світових інтеграційних / дезінтеграційних процесів, у тому числі та євроатлантичної інтеграції.

РН10. Ідентифікувати та виокремлювати особливості функціонування суб'єктів міжнародних відносин та моделей їх економічного розвитку.

РН11. Обґрунтовувати власну думку щодо конкретних умов реалізації форм міжнародних економічних відносин на мега-, макро-, мезо- і мікрорівнях.

РН15. Визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними.

4. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1.

Змістовний модуль 1.

Тема 1. Предмет та методологія макроекономіки

- *Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 5 годин.*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): проектор.*

Зародження економічних знань. Історія розвитку макроекономічної науки. Суб'єкти та об'єкти макроекономічних відносин. Предмет макроаналізу. Взаємозв'язок макроекономіки та мікроекономіки. Методи пізнання економічних процесів, явищ на макрорівні.

- *Практичне заняття* Предмет та методологія макроекономіки .

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 7 годин.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Тема 2. Макроекономічні показники в системі національних рахунків - *Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*

- *Обсяг аудиторного навантаження: 5 годин. Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): проектор.*

Система національних рахунків як нормативна база макроекономічного рахівництва. Основні показники макроекономічних вимірювань. Номінальні та реальні макроекономічні показники. Індекси цін та дефлятор (інфлятор) ВВП.

Практичне заняття Макроекономічні показники в системі національних рахунків.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 7 годин.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Тема 3. Споживання, заощадження та інвестиції.

- *Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*

- *Обсяг аудиторного навантаження: 6 годин.*

- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): проектор.*

Споживання та чинники, що впливають на споживання. Заощадження та чинники, що на нього впливають. Інвестиції та фактори інвестування. Чинники інвестиційного попиту.

Практичне заняття Споживання, заощадження та інвестиції.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 7 годин.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Тема 4. Модель сукупного попиту та сукупної пропозиції

- *Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*

- *Обсяг аудиторного навантаження: 6 годин.*

- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): проектор.*

Сукупний попит. Чинники, що впливають на сукупний попит. Сукупна пропозиція. Чинники, що впливають на сукупну пропозицію. Кейнсіанський, проміжний та класичний відрізки кривої сукупної пропозиції.

Практичне заняття Модель сукупного попиту та сукупної пропозиції. -
Обсяг самостійної роботи здобувачів: 7 годин.

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Тема 5. Економічна динаміка та макроекономічна рівновага

- *Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*

- *Обсяг аудиторного навантаження: 5 годин.*

- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): проектор.*

Економічне зростання і економічний розвиток. Типи економічного зростання. Циклічні коливання в економіці. Рівновага економічних систем та механізм її забезпечення. Моделі макроекономічної рівноваги.

Практичне заняття Економічна динаміка та макроекономічна рівновага.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 6 годин.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Модульний контроль 1

- *Форма занять: написання модульної роботи в аудиторії (за рішенням лектора допускається проведення у дистанційній формі).*

- *Обсяг аудиторного навантаження: 2 години*

- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів – за необхідністю.*

Підготовка до модульного контролю.

Змістовний модуль 2.

Тема 6. Фіскальна політика держави.

- *Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*

- *Обсяг аудиторного навантаження: 5 годин.*

- *Практичне заняття: Фіскальна політика держави.*

- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): проектор.*

Роль держави у ринковій економіці. Основні економічні функції держави. Зміст фіскальної політики: цілі та інструменти. Податкові надходження як основне джерело доходів держави. Державні видатки. Їх структура. Державний бюджет. Державний борг, його причини та наслідки для суспільства.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 6 годин.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Тема 7. Фінансово-кредитна система та грошовий обіг

- *Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*

- *Обсяг аудиторного навантаження: 5 годин.*

- *Практичне заняття: Фінансово-кредитна система та грошовий обіг.*

- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): проектор.*

Банківська система, її структура. Функції центрального банку та комерційних банків. Попит на гроші, пропозиція грошей. Грошова маса.

Рівновага на грошовому ринку. Грошово-кредитне регулювання економіки.

Основні інструменти регулювання грошового ринку. Інфляція як показник макроекономічної нестабільності. Антиінфляційна політика держави. Вплив грошово-кредитної політики на рівень національного виробництва.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 6 годин.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Тема 8. Фондовий ринок.

- *Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*

- *Обсяг аудиторного навантаження: 5 годин.*

- *Практичне заняття: Фондовий ринок.*

- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): проектор.*

Ринок цінних паперів та його структура. Види цінних паперів. Фондова біржа та її діяльність. Проблеми й перспективи розвитку цінних паперів в Україні.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 6 годин.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Тема 9. Безробіття та політика зайнятості.

- *Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*

- *Обсяг аудиторного навантаження: 5 годин.*

- *Практичне заняття* : Безробіття та політика зайнятості.

- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти):* проектор.

Ринок праці. Попит і пропонування на ринку праці. Зайнятість і безробіття. Закон Оукена. Державне регулювання ринку праці. Проблема нерівності в розподілі доходів. Крива Лоренца. Коефіцієнт Джині.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 6 годин.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Тема 10. Макроекономічна політика у відкритій економіці -

Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.

- *Обсяг аудиторного навантаження: 5 годин.*

- *Практичне заняття:* Макроекономічна політика у відкритій економіці.

- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти):* проектор.

Зовнішньоекономічна діяльність та її форми. Міжнародний розподіл праці та зовнішня торгівля. Валютні відносини. Валютний курс. Валютні системи. Платіжний баланс і його структура. Розрахунковий баланс. Види розрахункових балансів. Державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 6-10 годин.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Модульний контроль 2

- *Форма занять: написання модульної роботи в аудиторії (за рішенням лектора допускається проведення у дистанційній формі).*

- *Обсяг аудиторного навантаження: 2 години*

Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів – за необхідністю.* Підготовка до модульного контролю.

5. Індивідуальні завдання

Не передбачено навчальним планом

6. Методи навчання

Словесні, наочні, практичні.

7. Методи контролю

Поточний контроль (теоретичне опитування й розв'язання практичних завдань), модульний контроль (тестування за розділами курсу) та підсумковий (семестровий) контроль (іспит).

8. Критерії оцінювання та розподіл балів, які отримують здобувачі

Складові навчальної роботи	Бали за одне заняття (завдання)	Кількість занять (завдань)	Сумарна кількість балів
<i>Змістовний модуль 1</i>			
Активність під час аудиторної роботи	0...2	7	0...8
Виконання практичних робіт	0...6	2	0...12
Модульний контроль	0...25	1	0...25
<i>Змістовний модуль 2</i>			
Активність під час аудиторної роботи	0...2	7	0...8
Виконання і практичних робіт	0...6	3	0...18
Модульний контроль	0...25	1	0...25
Загальна активність	0...4		0...4
За семестр			0...100

Прийнята шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка для екзамену, курсового проекту (роботи), практики
90-100	відмінно
75-89	добре
60-74	задовільно
01-59	незадовільно з можливістю повторного складання

Іспит проводиться у вигляді відповідей на питання екзаменаційних білетів. Семестровий контроль (іспит) проводиться у разі відмови студента від балів поточного тестування. Під час складання семестрового іспиту студент має можливість отримати максимум 100 балів.

Білет для іспиту складається з двох питань та практичної частини. За відповідь на питання студент максимально може отримати 60 балів, практична частина – 40 балів.

Під час складання семестрового іспиту здобувач має можливість отримати максимум 100 балів.

Критерії оцінювання роботи здобувача протягом семестру

Задовільно (60-74). Показати мінімум знань та умінь. Захистити всі індивідуальні завдання та здати тестування.

Добре (75-89). Твердо знати мінімум, виконати усі завдання, здати тестування та поза аудиторну самостійну роботу.

Відмінно (90-100). Здати всі контрольні точки з оцінкою «відмінно». Досконально знати всі теми та уміти застосовувати їх.

9. Політика навчального курсу

Відпрацювання пропущених занять відбувається відповідно до розкладу консультацій, за попереднім погодженням з викладачем. Питання, що стосуються академічної доброчесності, розглядає викладач або за процедурою, визначеною у Положенні про академічну доброчесність.

Політика щодо академічної доброчесності. Здобувач вищої освіти діє відповідно Положенню Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» «Про академічну доброчесність».

Учасники освітнього процесу у своїй академічній діяльності мають дотримуватись загальноприйнятих морально-етичних норм і правил поведінки, а також:

- самостійно виконувати навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей), за винятком випадків, коли такі завдання передбачають групову роботу;

- посилатися на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;

- дотримуватись норм законодавства про авторське право і суміжні права;

- надавати достовірну інформацію про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації;

За порушення академічної доброчесності учасники освітнього процесу можуть бути притягнені до академічної відповідальності.

10. Методичне забезпечення та інформаційні ресурси

Електронний каталог науково-технічної бібліотеки Національного аерокосмічного університету ім. М.Є. Жуковського "ХАІ". - Режим доступу: <http://library.khai.edu/library/fulltexts/doc/1011Osnovi.pdf>

Офіційний сайт Держкомстату України <http://www.ukrstat.gov.ua>.

Офіційний сайт Верховної Ради України <http://www.rada.gov.ua>

11. Порядок визнання результатів неформальної освіти

Неформальна освіта - це освіта, яка здобувається зазвичай за освітніми програмами та не передбачає присудження визнаних державою освітніх кваліфікацій за рівнями освіти.

Право на визнання результатів неформальної освіти поширюється на здобувачів усіх рівнів вищої освіти.

З метою визнання результатів неформальної освіти за заявою здобувача освіти на ім'я викладача певної дисципліни проводиться перевірка отриманих здобувачем результатів навчання.

У разі необхідності, згідно з рішенням викладача, гаранта освітньої програми або завідувача випускової кафедри створюється предметна комісія. До складу комісії входять: гарант освітньої програми за якою навчається здобувач; завідувач кафедри, за якою закріплено дисципліну, результати навчання за якою перевіряються; науково-педагогічні працівники, які викладають відповідну дисципліну.

За підсумками оцінювання викладач або предметна комісія складає протокол, який містить висновок про зарахування чи не зарахування відповідної дисципліни для деканату.

За умови позитивного висновку щодо процедури визнання результатів неформальної освіти здобувачу зараховуються відповідна дисципліна навчального плану або її частина та визначений для неї обсяг кредитів ЄКТС.

11. Рекомендована література

1. Базилевич, В. Д. Макроекономіка. Практикум: навчальний посібник для вузів / В. Д. Базилевич, К. С. Базилевич, Л. О. Баластрик . – 2-ге вид., перероб. і доп. – Київ : Знання, 2012. – 550 с.
2. Гронтковська, Г. Е. Макроекономіка. Практикум: навчальний посібник для вузів / Г. Е. Гронтковська, А. Ф. Косік . – Київ : ЦУЛ, 2011. – 400 с.
3. Калініченко, О. В. Макроекономіка: навчальний посібник для вузів / О. В. Калініченко, О. Д. Плотник . – Київ : ЦУЛ, 2010. – 655 с.
4. Лисюк, В. С. Макроекономіка: навчальний посібник / В. С. Лисюк, Т. П. Лисюк . – Львів : Новий Світ-2000, 2013. – 353 с.
5. Макроекономіка : навч. посіб. / [проф. І.Й. Малий, проф. І.Ф. Радіонова, доц. Т.Ф. Куценко, доц. Н.В. Федірко та ін.] — К. : КНЕУ, 2016. - 254 с.
6. Макаренко М. І. Макроекономіка : підручник / М. І. Макаренко, Т. О. Семененко, Ю. М. Петрушенко. – 2-ге вид., переробл. – Суми : Сумський державний університет, 2021. – 307 с.